

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego

R/14/01
KPB-4110-001-02/14

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 56 12, F +48 22 444 56 29
kpb@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli R/14/01 – „Poszukiwanie osób zaginionych”.

Jednostka przeprowadzająca kontrolę Najwyższa Izba Kontroli
Departament Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego

Kontroler Krzysztof Szulc, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 89657 z dnia 19 lutego 2014 r.
(dowód: akta kontroli, str. 1-2)

Jednostka kontrolowana Komenda Rejonowa Warszawa VI (zwana dalej KRP Warszawa VI)

Kierownik jednostki kontrolowanej Pan podinspektor Piotr Berent (od 17 lipca 2013 r.). Wcześniej, w okresie objętym kontrolą funkcję Komendanta Rejonowego Policji pełnili:

- Sławomir Sosnowski od 18 maja 2007 r. do 4 stycznia 2013 r.,
- Piotr Berent od 5 stycznia 2013 r. do 20 stycznia 2013 r.,
- Piotr Owsiewski od 21 stycznia 2013 r. do 16 lipca 2013 r.

(dowód: akta kontroli, str. 5)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości¹ kontrolowaną jednostkę w zakresie poszukiwań osób zaginionych w okresie 1 lipca 2012 – 28 marca 2014 r. NIK negatywnie ocenia natomiast, sposób prowadzenia czynności związanych z identyfikacją NN zwłok.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W KRP Warszawa VI czynności w celu odnalezienia osób zaginionych prowadzono, z wyjątkiem stwierdzonej nieprawidłowości, zgodnie z Zarządzeniem Nr 124 Komendanta Głównego Policji z 4 czerwca 2012 r. w sprawie prowadzenia przez Policję poszukiwania osoby zaginionej oraz postępowania w przypadku ujawnienia osoby o nieustalonej tożsamości lub znalezienia nieznanymi zwłok oraz szczątków ludzkich² (zwanym dalej Zarządzeniem Nr 124), w sposób rzetelny i adekwatny do okoliczności sprawy.

Stwierdzona nieprawidłowość w zakresie poszukiwania osób zaginionych polegała na nierzetelnej współpracy z inną jednostką organizacyjną Policji, w jednej z trzech skontrolowanych spraw.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen częściowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz. Urz. KGP z 2012 r., poz. 29 ze zm.

Ocena negatywna w zakresie identyfikacji NN zwłok³ została sformułowana na podstawie kontroli trzech spośród 12 spraw dotyczących identyfikacji NN zwłok i wynika przede wszystkim z:

- nierzetelnego prowadzenia czynności identyfikacyjnych w dwóch z trzech skontrolowanych spraw. Nierzetelność ta polegała na niemających uzasadnienia rażąco długich przerwach, w podejmowaniu czynności mających na celu identyfikację NN zwłok,
- opieszalych i niewystarczających działań, w jednej ze spraw, związanych z uzyskiwaniem od prokuratora wiedzy na temat kodu genetycznego NN zwłok, który został oznaczony w ramach prowadzonego postępowania przygotowawczego,
- nieuzasadnionego opóźnienia w przekazaniu informacji o kodzie DNA w celu jego rejestracji w bazach policyjnych. Dotyczyło to jednej sprawy.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Działania związane z poszukiwaniami osób zaginionych

1.1. Przyjmowanie zawiadomień o zaginięciu osoby

Opis stanu
faktycznego

Do kontroli wybrano pięć z 67 zawiadomień o zaginięciu osoby⁴ przyjętych w okresie objętym kontrolą. W każdym przypadku funkcjonariusze, stosownie do postanowień § 4 ust. 1 Zarządzenia Nr 124 ustalali dane dotyczące m.in. personaliów osoby zaginionej, cech wyglądu zewnętrznego z uwzględnieniem znaków szczególnych, ubioru oraz przedmiotów posiadanych w czasie zaginięcia, miejsca i okoliczności zaginięcia, stanu zdrowia osoby zaginionej oraz poprzednich oddaleń z miejsca pobytu.

W każdej skontrolowanej sprawie, stosownie do § 5 ust.1 Zarządzenia Nr 124 zawiadomienie o zaginięciu osoby oraz osoba zaginiona zostały niezwłocznie zarejestrowane w Krajowym Systemie Informacyjnym Policji (dalej KSIP) oraz zostało wydane zaświadczenie o przyjęciu zawiadomienia.

We wszystkich przypadkach osoby zaginione zostały zakwalifikowane do kategorii, zgodnie z postanowieniami Zarządzenia Nr 124.

(dowód: akta kontroli, str. 22-24, 196, 200-201, 207-216, 247-255, 280-281)

W jednym na dwa skontrolowane przypadki zakwalifikowania osoby zaginionej do I kategorii⁵, dyżurny przyjmujący zawiadomienie nie przesłał notatki zawierającej dodatkowe ustalenia i informacje uzyskane w trakcie przyjęcia zawiadomienia o zaginięciu do Komendy Stołecznej Policji oraz Komendy Głównej Policji. Obowiązek niezwłocznego przesłania takiej notatki wynika z § 5 ust. 2 Zarządzenia Nr 124. Jak podał w wyjaśnieniu Naczelnik Wydziału Kryminalnego KRP Warszawa VI odstępianie od przesłania notatki wynikało z zakończenia czynności poszukiwawczych w przeciągu 3 godzin od rozpoczęcia przyjmowania zawiadomienia o zaginięciu.

(dowód: akta kontroli, str. 350-353)

³ Badaniu poddano trzy spośród 12 prowadzonych spraw.

⁴ KR-III-1/14, KR-III-1167/14, KR-III-61/14, SN-704/13, KR-III-6023/13

⁵ Stosownie do postanowień Zarządzenia Nr 124 osobom zaginionym nadawana jest, w zależności od okoliczności zaginięcia, jedna z trzech kategorii zaginięcia.

Ustalono
nieprawidłowości

W podobzarze tym nie stwierdzono nieprawidłowości.

Opis stanu
faktycznego

1.2. Sposób i zakres poszukiwań (z wyłączeniem porwań rodzicielskich i poszukiwań osób prawidłowo zakwalifikowanych do III kategorii osób zaginionych)

Do kontroli wybrano trzy sprawy, które nie dotyczyły porwań rodzicielskich oraz poszukiwań osób prawidłowo zakwalifikowanych do III kategorii osób zaginionych. W przypadku dwóch ze skontrolowanych spraw funkcjonariusze KRP Warszawa VI przeprowadzili czynności wymagane Zarządzeniem Nr 124 w terminach wynikających z tego Zarządzenia.

W przypadku jednej sprawy⁶, w której zwłoki osoby zaginionej zostały odnalezione w Wiśle, ustalono że Naczelnik Wydziału Kryminalnego KRP Warszawa VI w dniu 7 stycznia 2013 r., tj. w dniu przyjęcia zawiadomienia o zaginięciu podjął decyzję o skierowaniu do Komisariatu Rzecznego Policji w Warszawie telefonogramu zawierającego rysopis oraz opis ubioru osoby zaginionej, a także prośbę o zwrócenie szczególnej uwagi w czasie pełnienia służby patrolowej, czy osoba taka nie znajduje się na terenie będącym we właściwości Komisariatu Rzecznego Policji. Ustalono, że telefonogram ten Komisariat Rzeczny Policji otrzymał faksem w dniu 14 stycznia 2014 r., tj. 7 dni od momentu podjęcia decyzji o jego wysłaniu. W KRP Warszawa VI nie było potwierdzenia nadania tego telefonogramu w dniu 7 stycznia 2014 r.

(dowód: akta kontroli, str. 284, 323-347)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na braku należytej staranności w komunikowaniu się z inną jednostką organizacyjną Policji. Jak podał w wyjaśnieniach Naczelnik Wydziału Kryminalnego KRP Warszawa VI, przyczyną opóźnienia w przesłaniu telefonogramu była najprawdopodobniej awaria urządzenia faksującego. W ocenie Najwyższej Izby Kontroli fakt opóźnienia w przesłaniu tego telefonogramu mógł mieć istotny wpływ na rezultat oraz czas prowadzenia czynności poszukiwawczych. Osobą odpowiedzialną za ww. nieprawidłowości jest Naczelnik Wydziału Kryminalnego KRP Warszawa VI, który bezpośrednio nadzoruje pracę funkcjonariuszy tego Wydziału.

(dowód: akta kontroli, str. 348-353)

Opis stanu
faktycznego

1.3. Współpraca kontrolowanej jednostki z innymi niż Policja służbami państwowymi i podmiotami prywatnymi

W żadnym ze skontrolowanych przypadków nie współpracowano z innymi niż Policja służbami państwowymi, ani podmiotami prywatnymi przy prowadzeniu poszukiwań.

(dowód: akta kontroli, str. 318-322)

Ustalono
nieprawidłowości

W podobzarze tym nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę na brak współpracy z innymi służbami publicznymi, w szczególności ze Strażą Miejską m.st. Warszawy.

Zaginięcia wybrane do kontroli były zaginięciami w warunkach miejskich, w których nie było konkretnych informacji mogących ukierunkować czynności poszukiwawcze. Skuteczność poszukiwań zależała zatem w dużym stopniu od liczby funkcjonariuszy różnych służb, którzy wiedzieliby o zaginięciu tych osób. W związku z tym, celowym byłoby, w ocenie NIK, przekazanie informacji o osobach zaginionych funkcjonariuszom Straży Miejskiej m.st. Warszawy, którzy w trakcie wykonywania obowiązków służbowych

⁶ KR-III-61/14

mogliby natrafić na ślad osób zaginionych. Najwyższa Izba Kontroli podkreśla, że istnieje porozumienie zawarte w dniu 2 listopada 2006 r. pomiędzy Komendantem Stołecznym Policji i Prezydentem m.st. Warszawy o współpracy Policji i Straży Miejskiej. Stosownie do postanowień tego porozumienia współpraca Policji i Straży Miejskiej obejmuje w szczególności stałą, bieżącą wymianę informacji o zagrożeniach w zakresie bezpieczeństwa ludzi. Porozumienie stanowi zatem podstawę do współpracy Policji i Straży Miejskiej m.st. Warszawy przy poszukiwaniu osób zaginionych.

1.4. Postępowanie dotyczące poszukiwań osoby za granicą

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą w KRP Warszawa VI nie prowadzono spraw, w których zaginięcie osoby miało związek z jej wyjazdem poza granice Polski.

(dowód: akta kontroli, str. 22-24)

1.5. Postępowanie przy tzw. porwaniach rodzicielskich⁷

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą KRP Warszawa VI prowadziła trzy sprawy, które zostały zakwalifikowane jako porwania rodzicielskie. Do kontroli wybrano jedną taką sprawę. Ustalono, że w sprawie tej, zgodnie z postanowieniem § 9 ust. 3 pkt 5 Zarządzenia Nr 124 powiadomiono Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi Północ V Wydział Rodzinny i Nieletnich – właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby nieletniej – o wszczęciu poszukiwań osoby małoletniej oraz ustaleniu miejsca pobytu tej osoby. Poinformowano również osobę składającą zawiadomienie o zaginięciu o zasadności osobistego zwrócenia się do sądu z wnioskiem o wskazanie sposobu dalszego postępowania.

(dowód: akta kontroli, str. 200-203)

Ustalone nieprawidłowości

W podobzarze tym nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.6. Wykorzystywanie systemu Child Alert⁸.

W okresie objętym kontrolą Komendant KRP Warszawa VI nie wnioskował o uruchomienie systemu Child Alert. W żadnej ze skontrolowanych spraw nie występowały kryteria konieczne do uruchomienia tego systemu wymienione w § 15a ust. 2 Zarządzenia Nr 124.

(dowód: akta kontroli, str. 348-353)

Ustalone nieprawidłowości

W podobzarze tym nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości, działalność w badanym obszarze.

⁷ Stosownie do postanowień § 2 ust. 1 pkt 5 Zarządzenia Nr 124, porwanie rodzicielskie to sytuacja, w której jedno z rodziców lub opiekunów posiadających pełną władzę rodzicielską bez woli i wiedzy drugiego z nich pod pretekstem krótkotrwałego pobytu wywozi lub zatrzymuje osobę małoletnią na stałe, pozbawiając tym samym drugiego rodzica lub opiekuna posiadającego pełną władzę rodzicielską możliwości utrzymywania kontaktu z małoletnim w przysługującym mu zgodnie z prawem zakresie.

⁸ Stosownie do postanowień § 2 ust. 1 pkt 21 Zarządzenia Nr 124 Child Alert to system wsparcia poszukiwań uprowadzonych i zaginionych osób małoletnich, mający na celu natychmiastowe poinformowanie jak największej liczby osób o prowadzonych przez Policję poszukiwaniach osoby małoletniej za pośrednictwem mediów interaktywnych oraz środków masowego przekazu, w szczególności: telewizji, Internetu, radia, tablic reklamowych.

Opis stanu
faktycznego

2. Działania związane z identyfikacją nieznanymi zwłok

Do kontroli wytypowano trzy spośród 12 spraw⁹ dotyczące identyfikacji NN zwłok, które w okresie objętym kontrolą prowadzono w KRP Warszawa VI.

W sprawie o sygnaturze KR-III-1647/14 ustalono, że zgodnie z § 31 ust. 1 Zarządzenia Nr 124, na miejscu znalezienia zwłok dokonano m.in. oględzin NN zwłok i miejsca ich znalezienia, wykonano zdjęcia NN zwłok, a dane dotyczące NN zwłok zostały wprowadzone do KSIP w terminach oraz szczegółowości wymaganej Decyzją Nr 125 Komendanta Głównego Policji z dnia 5 kwietnia 2013 r. w sprawie funkcjonowania Krajowego Systemu Informacyjnego Policji¹⁰ (dalej Decyzja Nr 125 Komendanta Głównego Policji). Ze względu na stan w jakim znajdowały się zwłoki nie pobrano, na miejscu ich ujawnienia, materiału biologicznego w celu przeprowadzenia analizy DNA. Zwłoki zostały zidentyfikowane, po upływie 5 dni od dnia ich ujawnienia, w wyniku przeprowadzonego typowania danych zawartych w KSIP.

(dowód: akta kontroli, str. 167-195)

W sprawie o sygnaturze 6741/12, w której ujawnienie zwłok nastąpiło 9 października 2012 r. ustalono, że dokonano oględzin miejsca ujawnienia zwłok, dane dotyczące NN zwłok zostały wprowadzone do KSIP w terminach oraz szczegółowości wymaganej Decyzją Nr 125 Komendanta Głównego Policji. W dniu ujawnienia zwłok pobrano odfitki linii papilarnych i, w tym samym dniu, przesłano kartę daktyloskopijną do Centralnej Registratury Daktyloskopijnej Komendy Głównej Policji. W dniu 11 października 2012 r. Registratura poinformowała, że w jej bazach danych nie figurują dane daktyloskopijne tej osoby. W dniu ujawnienia zwłok dyżurny KRP Warszawa VI przesłał do wszystkich Komend Rejonowych Policji wraz z jednostkami podległymi opis zwłok z prośbą o zapoznanie z nim podległych funkcjonariuszy.

(dowód: akta kontroli, str. 104-166)

Stosownie do postanowień § 34 ust. 2 Zarządzenia Nr 124 typowanie NN zwłok z danymi znajdującymi się w ewidencjach policyjnych powinno być dokonywane nie rzadziej niż raz na trzy miesiące.

Udokumentowane typowanie NN zwłok z danymi zgromadzonymi w systemie KSIP następowało w dniu 12 października 2012 r. oraz 24 marca 2014 r. Jak podał w wyjaśnieniach Naczelnik Wydziału Kryminalnego KRP Warszawa VI ustalenie wszystkich dat typowania nie jest możliwe, ponieważ w przypadku negatywnego wyniku typowania, funkcjonariusz odstępował od drukowania wyników typowania.

(dowód: akta kontroli, str. 309-312)

W wyniku przeprowadzonej w systemie KSIP analizy spraw osób zaginionych wytypowano sprawę prowadzoną przez Komendę Rejonową Policji w Zielonej Górze. W dniu 18 października 2012 r. Naczelnik Wydziału Kryminalnego KRP Warszawa VI przesłał do Komendy Miejskiej Policji w Zielonej Górze telefonogram z prośbą o okazanie zdjęć NN zwłok rodzinie wytypowanej osoby zaginionej. W wyniku podjętych przez KMP w Zielonej Górze czynności ustalono, że NN zwłoki nie należą do wytypowanej osoby zaginionej.

(dowód: akta kontroli, str. 132-135)

W dniu 17 marca 2014 r., tj. po upływie 17 miesięcy od dnia ostatniej czynności mającej na celu identyfikację zwłok, w trakcie kontroli NIK, Naczelnik Wydziału Kryminalnego KRP Warszawa VI wysłał telefonogramy do:

⁹ KR-III-1461/13, KR-III-6741/12, KR-III-1647/14

¹⁰ Dz. Urz. KGP z 2013 r., poz. 28

- Wydziału Kryminalnego Komendy Stołecznej Policji, z prośbą o dokonanie m.in. rozpytania w środowisku osób bezdomnych celem identyfikacji zwłok oraz zapoznanie podległych funkcjonariuszy z wizerunkiem denata,
- Naczelnika Wydziału Prewencji KRP Warszawa VI, Naczelnika Wydziału Prewencji KP Warszawa Białoleka oraz KP Warszawa Targówek telefonogramy z prośbą o dokonanie rozpoznania w rejonie ujawnienia zwłok oraz miejsc gromadzenia się osób bezdomnych i skupisk ludzi pijących alkohol, jak również skupów złomu pod kątem identyfikacji zwłok.

(dowód: akta kontroli, str. 154-158)

Stosownie do postanowień § 31 ust. 1 pkt 3 Zarządzenia Nr 124 na miejscu znalezienia NN zwłok należy m.in. pobrać próbki biologiczne w celu przeprowadzenia analizy DNA. Na miejscu ujawnienia zwłok nie dokonano zabezpieczenia materiału biologicznego. Jak podał w wyjaśnieniach Komendant Rejonowy Policji Warszawa VI, w tym przypadku równocześnie z czynnościami ukierunkowanymi na identyfikację denata realizowane były czynności procesowe w ramach postępowania przygotowawczego prowadzonego przez Wydział Dochodzeniowo – Śledczy KRP Warszawa VI pod nadzorem Prokuratury Rejonowej Warszawa Praga Północ. W ramach tych czynności zabezpieczenia materiału biologicznego dokonano 18 października 2012 r. podczas sekcji zwłok.

(dowód: akta kontroli, str. 294-300)

Zarządzenie Nr 124 w § 34 ust. 1 pkt 4 nakłada na policjanta prowadzącego identyfikację NN zwłok obowiązek zlecenia oznaczenia kodu genetycznego materiału biologicznego w ciągu 30 dni od dnia ich ujawnienia. Jak podał w wyjaśnieniach Komendant Rejonowy KRP Warszawa VI nie zlecała oznaczenia kodu genetycznego, ponieważ czynność ta została zrealizowana na wniosek Prokuratora w ramach nadzorowanego postępowania przygotowawczego. Jak wskazał Komendant Rejonowy zlecenie oznaczenia kodu genetycznego w ramach czynności identyfikacyjnych realizowanych przez Wydział Kryminalny KRP Warszawa VI oraz postępowania przygotowawczego prowadzonego przez Wydział Dochodzeniowo-Śledczy KRP Warszawa VI byłoby nieuzasadnione. W tym przypadku kierowano się zasadą hierarchiczności aktów prawnych regulujących czynności procesowe i identyfikacyjne.

(dowód: akta kontroli, str. 299)

Ustalono, że kod genetyczny został wyizolowany na zlecenie Prokuratora w dniu 5 grudnia 2012 r. Prokuratura Rejonowa nie przesłała do KRP Warszawa VI informacji związanych z wyizolowaniem tych danych. Dane te funkcjonariusz Wydziału Dochodzeniowo-Śledczego KRP Warszawa VI, prowadzący postępowanie przygotowawcze uzyskał podczas wizyty w Prokuraturze w dniu 23 stycznia 2013 r., i w tym samym dniu przekazał do Wydziału Kryminalnego KRP Warszawa VI, który prowadził identyfikację zwłok. Wydział Kryminalny KRP Warszawa VI informację zawierającą kod genetyczny przekazał do Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji w celu jego rejestracji w bazie GENOM w dniu 5 kwietnia 2013 r. tj. po upływie 71 dni od daty uzyskania tej informacji. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych sprawa ta nie zakończyła się identyfikacją zwłok.

(dowód: akta kontroli, str. 134, 138)

W sprawie o sygnaturze KR-III-1461/13, w której ujawnienie zwłok nastąpiło 19 marca 2013 r. ustalono, że dokonano oględzin miejsca ujawnienia zwłok, pobrano materiał biologiczny w celu wyizolowania kodu genetycznego, dane dotyczące NN zwłok zostały wprowadzone do KSIP w terminach określonych Decyzją Nr 124 Komendanta Głównego Policji. W dniu ujawnienia zwłok pobrano odfitki linii papilarnych i, w tym samym dniu, ustalono, że w Centralnej Registraturze Daktyloskopijnej Komendy Głównej Policji nie

figurują dane daktyloskopijne tej osoby. Materiał biologiczny w celu określenia kodu DNA został wyizolowany podczas sekcji zwłok.

(dowód: akta kontroli, str. 49-73)

W aktach sprawy znajduje się notatka urzędowa sporządzona przez funkcjonariusza Wydziału Kryminalnego KRP Warszawa VI, z której wynika, że w związku z brakiem w protokole oględzin miejsca ujawnienia zwłok, dokładnego rysopisu zwłok nie sporządzono telefonogramu opisującego okoliczności ujawnienia zwłok, w celu rozesłania go na wszystkie jednostki policji w kraju.

(dowód: akta kontroli, str. 101)

Typowanie w dostępnych systemach informatycznych zostało, jak podał w wyjaśnieniu Komendant Rejonowy, przeprowadzone niezwłocznie po otrzymaniu materiałów, jednak z uwagi na brak szczegółowych cech rysopisowych, ilość rekordów spełniających kryteria była zbyt wysoka, aby wykorzystać ją w ramach realizowanych czynności identyfikacyjnych.

(dowód: akta kontroli, str. 298)

W dniu 9 grudnia 2013 r. tj. po upływie ponad ośmiu miesięcy od daty przeprowadzenia sekcji zwłok, Naczelnik Wydziału Kryminalnego KRP Warszawa VI zwrócił się do Prokuratury Rejonowej Warszawa Praga Północ o niezwłoczne przesłanie protokołu z sekcji zwłok wraz z wykonanymi w trakcie jej przebiegu zdjęciami. Jak podał w wyjaśnieniu Komendant Rejonowy, Prokuratura nie odpowiedziała na to pismo i w związku z powyższym w dniu 10 lutego 2014 r., tj. 10 miesięcy od daty wykonania sekcji zwłok, funkcjonariusz prowadzący czynności identyfikacyjne udał się do Prokuratury Rejonowej Warszawa Północ, celem osobistego zabezpieczenia niezbędnej dokumentacji. Po uzyskaniu Protokołu Sądowo-Lekarskich Oględzin Zwłok, tj. 10 lutego 2014 r. zostało wykonane kolejne typowanie w systemach informatycznych.

(dowód: akta kontroli, str. 79, 296-300)

W dniu 17 grudnia 2013 r., tj. po upływie ponad ośmiu miesięcy od dnia ujawnienia zwłok, funkcjonariusze Wydziału Kryminalnego KRP Warszawa VI udali się na miejsce ich ujawnienia, w celu rozpytania i okazania zdjęć denata mieszkańcom i ewentualnie przebywającym tam osobom bezdomnym.

(dowód: akta kontroli, str. 80, 311)

W dniu 23 grudnia 2013 r. funkcjonariusz prowadzący czynności, dokonał analizy spraw prowadzonych przez Wydział Kryminalny KRP Warszawa VI pod kątem ewentualnej zbieżności wizerunków osób zaginionych z wizerunkiem denata.

(dowód: akta kontroli, str. 82, 311)

W dniu 5 lutego 2014 r. Naczelnik Wydziału Kryminalnego KRP Warszawa VI zwrócił się do Naczelnika Wydziału Prewencji KRP Warszawa VI o przeprowadzenie czynności mogących przyczynić się do identyfikacji zwłok. W tym samym dniu dokonano typowania w systemach informatycznych.

(dowód: akta kontroli, str. 84, 311)

W dniu 17 marca 2014 r. za pośrednictwem Wydziału Kryminalnego Komendy Stołecznej Policji, Naczelnik Wydziału Kryminalnego KRP Warszawa VI przesłał do jednostek Policji w kraju telefonogram zlecający przeprowadzenie analizy prowadzonych spraw pod kątem zbieżności cech rysopisowych.

(dowód: akta kontroli, str. 98)

Zarządzenie Nr 124 w § 34 ust. 1 pkt 4 nakłada na policjanta prowadzącego identyfikację NN zwłok obowiązek zlecenia oznaczenia kodu genetycznego materiału biologicznego w ciągu 30 dni od dnia ich ujawnienia. Jak podał w wyjaśnieniach Komendant Rejonowy

KRP Warszawa VI nie zlecała oznaczenia kodu genetycznego, ponieważ czynność ta została zrealizowana na wniosek Prokuratora w ramach nadzorowanego postępowania przygotowawczego. Jak wskazał Komendant Rejonowy zlecenie oznaczenia kodu genetycznego w ramach czynności identyfikacyjnych realizowanych przez Wydział Kryminalny KRP Warszawa VI oraz postępowania przygotowawczego prowadzonego przez Wydział Dochodzeniowo-Śledczy KRP Warszawa VI byłoby nieuzasadnione. W tym przypadku kierowano się zasadą hierarchiczności aktów prawnych regulujących czynności procesowe i identyfikacyjne.

(dowód: akta kontroli, str. 296, 299)

Ustalono, że kod genetyczny został wyizolowany na zlecenie Prokuratora w dniu 15 maja 2013 r. Prokuratura Rejonowa nie przesłała do KRP Warszawa VI informacji związanych z wyizolowaniem tych danych. W dniu 9 grudnia 2013 r. tj. po upływie 7 miesięcy od daty wyizolowania DNA, Naczelnik Wydziału Kryminalnego KRP Warszawa VI zwrócił się do Prokuratury Rejonowej Warszawa Praga Północ o niezwłoczne przesłanie dokumentacji z wyizolowanym profilem DNA w celu rejestracji w bazie GENOM oraz protokołu z sekcji zwłok. Jak podał w wyjaśnieniu Komendant Rejonowy, Prokuratura nie odpowiedziała na to pismo i w związku z powyższym w dniu 10 lutego 2014 r. tj. po upływie 9 miesięcy od daty wyizolowania tego kodu, funkcjonariusz prowadzący czynności identyfikacyjne udał się do Prokuratury Rejonowej Warszawa Północ, celem osobistego zabezpieczenia niezbędnej dokumentacji. W tym samym dniu Wydział Kryminalny KRP Warszawa VI informację zawierającą kod genetyczny przekazał do Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych sprawa ta nie zakończyła się identyfikacją zwłok.

(dowód: akta kontroli, str. 73-79, 85-94,)

Ustalone
nieprawidłowości

1. W dwóch skontrolowanych sprawach dotyczących identyfikacji NN zwłok czynności podejmowane były w sposób rażąco opieszale. W sprawie o sygnaturze KR-III-6741/12 jedynymi czynnościami, zmierzającymi do identyfikacji NN zwłok, jaką wykonał Wydział Kryminalny KRP Warszawa VI pomiędzy 18 października 2012 r., a 17 marca 2014 r. tj. przez 17 miesięcy było uzyskanie od Prokuratury Rejonowej Warszawa Praga Północ pełnego protokołu sądowo-lekarskich oględzin zwłok oraz zlecenie rejestracji kodu genetycznego NN zwłok w bazie GENOM. W sprawie o sygnaturze KR-III-1461/13 policjanci udali się na miejsce ujawnienia zwłok, w celu rozpytania i okazania zdjęć denata mieszkańcom i ewentualnie przebywającym tam osobom bezdomnym dopiero po upływie ponad 8 miesięcy od daty ujawnienia tych zwłok. Ponadto w sprawie tej policja nie dysponowała dokładnym rysopisem zwłok, co spowodowało, że nie zostały one prawidłowo zarejestrowane w KSIP i w konsekwencji uniemożliwiło typowanie z danymi zwartymi w ewidencjach policyjnych. Działania zmierzające do uzyskania z Prokuratury Rejonowej Warszawa Praga Północ tego rysopisu podjęto dopiero po upływie prawie 9 miesięcy od dnia ujawnienia zwłok. Jak podał w wyjaśnieniach Komendant KRP Warszawa VI przyczyną opóźnień w podejmowaniu czynności w tych sprawach była dwukrotna zmiana funkcjonariusza prowadzącego czynności identyfikacyjne. W ocenie NIK, zmiany personalne nie powinny mieć wpływu na rzetelność prowadzonych przez KRP Warszawa VI spraw.
2. W sprawie o sygnaturze KR-III-1461/13 nie podejmowano wystarczających działań w celu uzyskania wiedzy o oznaczonym kodzie genetycznym zwłok. Naczelnik Wydziału Kryminalnego KRP Warszawa VI wystąpił do Prokuratury Rejonowej Warszawa VI z prośbą o przekazanie tego materiału dopiero w grudniu 2013 r., tj. po upływie siedmiu miesięcy od daty jego wyizolowania. Ostatecznie materiał ten uzyskano dopiero 10 lutego 2014 r. Jak podał

w wyjaśnieniach Komendant KRP Warszawa VI, brak jest aktów prawnych regulujących konieczność i tym samym terminowość przekazywania przez prokuraturę materiałów uzyskanych w wyniku prowadzonych czynności procesowych, które niezbędne są do prawidłowego prowadzenia czynności identyfikacyjnych. W ocenie NIK, wyjaśnienia Pana Komendanta nie zasługują na uwzględnienie, ponieważ brak obowiązku przekazywania przez prokuraturę dokumentacji, nie zwalnia policji z obowiązku prawidłowego prowadzenia czynności zmierzających do identyfikacji zwłok. Skutkiem nierzetelnego działania KRP Warszawa VI było umieszczenie w bazie GENOM informacji o kodzie genetycznym NN zwłok po upływie dziewięciu miesięcy od jego wyizolowania.

3. W sprawie o sygnaturze KR-III-6741/12 od uzyskania przez Wydział Kryminalny KRP Warszawa VI informacji o kodzie genetycznym do przekazania tej informacji do Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego w celu zarejestrowania jej w bazie GENOM upłynęło 71 dni. Jak podał w wyjaśnieniu Komendant KRP Warszawa VI przyczyną tego było znaczące obciążenie pracą podległych funkcjonariuszy.
4. W sprawie o sygnaturze KR-III-6741/12 udokumentowane typowanie NN zwłok z danymi zgromadzonymi w bazach policyjnych nastąpiło tylko dwa razy, tj. 12 października 2012 r. oraz 24 marca 2014 r., co było niezgodne z § 34 ust. 2 Zarządzenia Nr 124. W ocenie NIK złożone przez Pana Komendanta wyjaśnienia, w których wskazuje Pan, że typowania, które dawały wynik negatywny nie zasługują na uwzględnienie. Kontrola wykazała bowiem, że w teczkach spraw identyfikacyjnych były udokumentowane typowania, które nie wносиły niczego do sprawy. Na marginesie należy zaznaczyć, że stosownie do postanowień § 40 ust. 2 pkt 8 Zarządzenia Nr 124,teczka identyfikacji NN zwłok powinna zawierać notatki z wykonanych czynności.

(dowód: akta kontroli, str. 294-316)

Sprawy o sygnaturach KR-III-6741/12 oraz KR-III-1461/13 nie zakończyły się, do dnia 28 marca 2014 r., identyfikacją zwłok. W ocenie NIK, wyżej opisane nieprawidłowości mogły przyczynić się do braku identyfikacji. Stosownie do postanowień Regulaminu Organizacyjnego KRP Warszawa VI czynności identyfikacyjne należą do kompetencji Wydziału Kryminalnego. Osobą odpowiedzialną za ww. nieprawidłowości jest Naczelnik Wydziału Kryminalnego KRP Warszawa VI, który nadzoruje podległych pracowników.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność w badanym obszarze.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹¹, wnosi o:

1. Zachowanie należytej staranności przy komunikowaniu się z innymi jednostkami organizacyjnymi Policji, w ramach prowadzonych czynności poszukiwawczych.
2. Podejmowanie bez zbędnej zwłoki czynności mających na celu identyfikację NN zwłok, ze szczególnym uwzględnieniem systematycznego typowania w informatycznych rejestrach policyjnych.

¹¹ Dz. U. z 2012 r., poz.82. ze zm.

3. Podejmowanie skutecznych działań mających na celu uzyskiwanie informacji koniecznych do identyfikacji NN zwłok od Prokuratury.
4. Zlecenie rejestracji informacji o kodzie DNA bez zbędnej zwłoki.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania.

Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 14.04.2014r.

Kontroler
Krzysztof Szulc
główny specjalista kp.

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Porządku
i Bezpieczeństwa Wewnętrznego

Dyrektor
Marek Bienkowski
Dyrektor Departamentu Porządku
i Bezpieczeństwa Wewnętrznego

.....
podpis

